

De groei van gras

Gras groeit overal en altijd. Als houders van 'ruwvoerwerkers' weten we wel hoe gras groeit. Of... toch niet?

“**D**e groeicyclus van gras gaat volgens het principe van evenwicht behouden tussen biomassa boven de grond en biomassa onder de grond”, zegt Mark de Beer, productmanager bij Limagrain, een bedrijf dat landbouwzaai­zaden veredelt, produceert en verkoopt. Uit de afstervende wortels die ontstaan na het maaien of beweiden haalt het grasplantje energie. Drie dagen na het maaien of beweiden zie je dan dat het gras weer gaat uitlopen. Een jonge grasplant heeft een klein blad­oppervlak en haalt dus ook de energie nog uit de wortel. Het groeit traag. Als het blad­oppervlak groter wordt, neemt de groei­­snelheid toe. “Gras groeit uit gras”, aldus De Beer. Bij een zeer groot bladoppervlak wordt het ‘teveel’ aan energie als reserve opgeslagen in de wortels.

Bloeiend gras

Het doorschieten van gras is het moment dat de top van de aar of pluim tevoorschijn komt. Dat gebeurt als er in het voorjaar na koude korte dagen wat langere dagen aan-

breken. Het grasplantje gaat dan over van vegetatieve groei, waarbij blad en stengel groeien, naar generatieve groei, eigenlijk de bloei. “Als een perceel gras gaat doorschieten, daalt de voederwaarde met 100 VEM”, weet De Beer. “Wel is dan de drogestofopbrengst hoger. Maar de smakelijkheid van het gras loopt ook hard terug. Het plantje gaat meer verhouten, er zitten minder suikers in. Dus overall heeft doorgeschoten gras een lagere gebruikswaarde.”

De samenstelling van gras verandert naarmate het ouder wordt en dichter bij de doorschietdatum komt. Een jong grasplantje bestaat voor ongeveer een derde uit celwand, een oudere grasplant heeft al 60 procent celwand. Ook bevat de celinhoud van die laatste meer suikers maar minder eiwit.

“Dus als je meer eiwit in je graskuil wilt, is het aan te raden op tijd te maaien. Maar ga je voor meer structuurwaarde in het gras of voor een groter grasaandeel in het rantsoen, dan kun je beter later maaien”, raadt De Beer aan.

“De doorschietdatum van een perceel is het moment waarop de helft van de grasplanten

drie aarpunten heeft.” Verschillende gras­soorten hebben verschillende doorschietdata. In Nederland wordt een indeling gemaakt in vroegrijp, middentijds en laat. “Vroegere rassen geven een hogere drogestofopbrengst. De latere rassen behouden langer hun smake­lijkheid en voederwaarde doordat ze later doorschieten. Daarmee geven latere rassen meer beweidsruimte en langer een hogere voederwaarde.”

Geitengras

Geiten grazen korter dan koeien. Volgens De Beer is het dan belangrijk om bij percelen die worden beweide niet voor te grove grassen te kiezen die ook meer een polvorm hebben bij doorschieten. “Het is dan aan te raden te kiezen voor grastypen die kort afweiden tolereren en een goede kroonroestresistentie hebben. Kroonroest zet de smakelijkheid namelijk fors onder druk. Dan kom je op Engels raai­gras uit. Extra suiker in het gras bevordert de smakelijkheid en het afweiden.” De Beer tipt de volgende grassoorten:

- 1) Engels raai­gras tetraploïd (hoogste kroon­roestresistentie en legt meeste suikers vast, tevens hoogste ds-opbrengst).
- 2) Engels raai­gras diploïd (zeer goede roestresistentie, vormt vrij dichte zode en goede eiwit- en drogestofopbrengst).
- 3) Veldbeemd (geeft de dichtste graszode en kan goed tegen betrapping).
- 4) Timothee (kan geen kroonroest krijgen maar verdwijnt vrij snel bij kort afweiden, is in het voorjaar zeer snel van start). ♪

Weet u hoe gras groeit?

Gras groeit

- als het een witte wortel heeft (een bruine wortel is inactief);
- bij een bodemtemperatuur (meten op 5-10 cm) van 5 tot 8 °C.

De optimale bodemtemperatuur voor gras­groei ligt tussen 12 en 20 °C. Bij een bodem­temperatuur boven 25 °C vindt een afname van de groei plaats.

Grasgroei: evenwicht tussen biomassa boven en onder de grond.